

RAMMEAVTALE

Avtalens parter:

Kunde		Leverandør	
Selskap	Org.nr.	Selskap	Org.nr.
Sørlandet sykehus HF	983 975 240		

Utskiftning og vedlikehold av heisanlegg

Avtalen består av følgende dokumenter med tilhørende vedlegg:

- Avtalen (dette dokumentet)
- Vedlegg A: Leveransebeskrivelsen
- Vedlegg B: Pris og Prisbestemmelser

Denne avtalen er elektronisk signert av begge parter.

For Kunde	Leverandør
Sørlandet Sykehus HF	Fylles inn
Nina Mevold Adm.dir	Fylles inn Fylles inn

Innholdsfortegnelse

1. Avtalens parter	3
2. Avtalens omfang	3
3. Avtalens maksimale verdi.....	3
4. Avtalens varighet og opsjoner	3
5. Utførelse.....	4
6. Priser, prisendringer og endringer i ytelseomfang	4
7. Bestilling	5
8. Levering	5
9. Force majeure	8
10. Faktura	8
11. Betaling	9
12. Andre bestemmelser	9
13. Etikk, miljø og samfunnsansvar	11
14. Oppfølging, kontaktpersoner og statistikk	14
15. Heving eller oppsigelse av avtalen	14
16. Avtaleendringer eller -overdragelse.....	15
17. Tvister, lovvalg og verneting.....	15

1. Avtalens parter

Kunde og Leverandør: Se avtalens forside.

I vedleggene og vedleggene til denne avtalen vil begrepet Kunde brukes synonymt med Oppdragsgiver og Leverandør brukes synonymt med Tilbyder.

Sørlandet sykehus er selv avtaleforvalter og styrer oppfølging av leveranser under kontraktens løpetid, herunder sikrer at avtalens maksimale verdi ikke overskrides. Sykehusinnkjøp HF bistår ved eventuelle endringer i kontraktsvilkår så fremt dette ikke medfører at kontraktens karakter endres vesentlig.

2. Avtalens omfang

Avtalen omfatter utskiftning og vedlikehold av foretakets heisanlegg iht. vedlegg til kontrakten.

Rammeavtalens bestemmelser gjelder kun i den utstrekning ikke annet fremgår av kontraktens øvrige vedlegg spesielt utviklet for kontrakten, herunder NS8407:2011 – Alminnelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser, med tilpassninger og vedlegg som legges til grunn for avrop på utskiftning av heisanlegg.

For detaljert oversikt av avtalens omfang henvises det til vedlagte Vedlegg A - Leveransebeskrivelse, med vedlegg.

Ytelsen skal oppfylle de krav som er beskrevet i Vedlegg A - Leveransebeskrivelse, med vedlegg.

3. Avtalens maksimale verdi

Avtalens maksimale verdi knyttes til summen av enhetsprisene multiplisert med ettersynsfrekvens per år multiplisert med rammeavtalens varighet i år, og tillagt utskiftingspris med påslag for usikkerhet for heisanlegg angitt i utskiftningsplanen. Det er mengden fremfor prisen som danner maksimal ramme for uttak, med påslag for mindre endringer, justering av ettersynsfrekvenser og prisjusteringer, basert på det valgte tilbudets priser og vilkår.

4. Avtalens varighet og opsjoner

Denne avtale er bindende fra siste signeringsdato, uansett hvem av partene som signerer sist.

Rammeavtalen gjelder i 2 år fra signeringsdato.

Kunden har en ensidig rett til å utløse opsjon om forlengelse av avtalen på inntil 1+1 år. Opsjonene utløses automatisk med likelydende vilkår med mindre Kunden tar andre initiativ.

Hvis utviklingen i den opprinnelige avtaleperioden tilsier det (dvs. at vilkårene og/eller sortiment ikke lenger oppfattes konkurransedyktige) vil Oppdragsgiver kunne stille krav om at det foretas forbedringer av vilkårene og/eller sortiment som en forutsetning for å utløse

opsjonen. Leverandøren vil kunne velge å motsette seg dette, men ikke en forlengelse på opprinnelige vilkår. Det kan uansett ikke foretas vesentlige endringer i avtalen.

5. Utførelse

Leverandøren er ansvarlig for at ytelser som omfattes av avtalen til enhver tid er godkjent i henhold til gjeldende lover og forskrifter, samt at de er i henhold til kravene til egnethet og kvalitet som framkommer i konkurransedokumentene.

6. Priser, prisendringer og endringer i ytelseomfang

6.1 Priser

Prisene er definert i avtalens Vedlegg B: Pris og Prisbestemmelser.

Prisene kan justeres i henhold til punkt 6.2, med unntak av B.3 – Prisliste Utskiftningsplan, som justeres iht vedlegg F.5 – Regulering for det aktuelle avrop.

Prisene er eksklusive merverdiavgift og oppgitt i norske kroner.

Gebyrer, avgifter og andre former for tillegg i prisen aksepteres ikke.

Prisene i avtalen er gjenstand for regulering dersom vedtak eller pålegg fra offentlig myndighet endrer grunnlaget for prisfastsettelsen. Prisen kan da reguleres i tråd med den nettokonsekvens endringen i prisgrunnlaget medfører på den måte at Leverandøren blir stilt uendret. Parten som krever slik prisregulering skal skriftlig varsle om dette. Prisendringen skal gjelde fra den dato vedtaket eller pålegget trer i kraft.

Andre kostnader enn de som er nevnt over, kan dekkes dersom de er godkjent av Kunden på forhånd.

6.2 Prisendringer

De avtalte prisene er bindende og gjelder i ett år fra oppstartstidspunktet som fremgår av avtalens forside.

I avtaleperioden kan partene kreve prisendringer, som skal gjelde fra samme dato som avtalens oppstartstidspunkt i påfølgende år

- i den utstrekning regler eller vedtak for offentlige avgifter endres vesentlig med virkning for Leverandørens vederlag eller kostnader.
- i den utstrekning endringer i KPI utover +/- 2 % sammenlignet med indeks på tidspunktet for inngivelse av tilbudet påvirker Leverandørens vederlag eller kostnader.
- Partene kan kreve prisendringer i den utstrekning det inntreffer endringer i valutakurser utover +/- 5 % fra kursen på tidspunktet for tilbudsfristen til tidspunktet for avtalt levering.

- i den utstrekning logistikkbetingelser endres med virkning for Leverandørens vederlag eller kostnader.

Leverandøren skal skriftlig varsle om prisendringer. Skriftlig varsel skal sendes til avtalens avtaleforvalter minimum 4 uker før prisjusteringen trer i kraft. Prisendring er ikke gyldig før avtaleforvalter har mottatt skriftlig varsel med oppdatert prisskjema og godkjent endringen.

6.3 Endringer i ytelseomfang

Tilleggsytelser som tilføres avtalen etter avtaleinngåelse skal prises etter samme kalkyleoppsett som eksisterende ytelser. Aktuelle tilleggsytelser vil bli meddelt Leverandøren skriftlig, og Leverandøren plikter omgående å bekrefte samt dokumentere gjeldende avtalepriser tilbake til Kunden.

Tilleggsytelsene som blir tilbudt i henhold til punktet over, skal ha samme pris som de opprinnelige ytelsene, dog slik at gunstigere priser skal komme Kunden til gode. Tilleggsytelser tilbudt i henhold til dette punktet må godkjennes skriftlig av Kunden. Kunden vurderer forslag og utarbeider eventuelt endringsavtale.

Kunden er ikke forpliktet til å godkjenne endringer i ytelseomfanget dersom dette vil medføre praktiske eller økonomiske ulemper for Kunden.

7. Bestilling

Kunden forpliktes kun av gyldig bestilling.

Dersom Leverandøren forstår eller har grunn til å anta at leveransen blir forsinket, skal Leverandøren uten ugrunnet opphold underrette Kunden om dette skriftlig. Unnlatt underretning avskjærer Leverandøren fra å påberope seg force majeure som begrunnelse for forsinkelsen.

Leverandøren skal oversende ordrebekreftelse til Kunden straks bestilling er mottatt, med akseptert leveranse i henhold til bestilling.

8. Levering

8.1 Leveringsbetingelser

Levering er skjedd når kunden har fått tilgang til å bruke ytelsen.

Leverandøren kan ikke gjennomføre levering tidligere enn avtalt, uten at Kunden har godkjent dette skriftlig. Partenes øvrige rettigheter og plikter påvirkes ikke av godkjenningen.

Dersom Kunden ikke kan motta ytelsen, skal dette uten opphold opplyses til Leverandøren.

Leverandøren plikter at ytelsene utføres av de ressurser med de kompetansenivåer som er avtalt.

Leverandøren skal ha kontrollrutiner for å sikre at ytelsen er i henhold til avtalens krav, den alminnelige aksepterte bransjestandard, samt lovgivning eller offentlige vedtak.

8.2 Kundens rettigheter ved forsinkelse

8.2.1 Forsinkelse. Det foreligger forsinkelse dersom Leverandøren ikke oppfyller sine forpliktelser etter avtalen til avtalt tid, og dette ikke skyldes forhold på Kundens side eller forhold Kunden har risikoen for, herunder force majeure.

Leverandørens varslingsplikt og plikt til å begrense forsinkelsen

Dersom Leverandøren forstår, eller har grunn til å anta at det vil oppstå en forsinkelse, skal Leverandøren varsle Kunden skriftlig og oppgi den antatte varigheten og begrunnelsen for forsinkelsen. Leverandøren plikter å gjøre det som kan gjøres for å begrense forsinkelsen og holde Kunden løpende orientert om hvilke tiltak Leverandøren gjennomfører for å begrense forsinkelsen. Dersom Leverandøren mener at årsaken til at forpliktelsene ikke ble oppfylt til avtalt tid skyldes forhold på Kundens side eller forhold Kunden har risikoen for, herunder force majeure, skal Leverandøren dokumentere dette uten ugrunnet opphold.

Leverandørens varslingsplikt og ansvar for å begrense forsinkelsen, gjelder også hvor årsaken til at forpliktelsene ikke ble oppfylt til avtalt tid skyldes forhold på Kundens side eller forhold Kunden har risikoen for, herunder force majeure.

8.2.2 Kundens rett til å fastholde leveranse ved forsinkelse

Kunden har rett til å fastholde avtalen og kreve oppfyllelse. Dersom leveringsmanko oppstår i forhold til avtalt leveringstid, skal Leverandøren om mulig skaffe samme type ytelse fra annen leveringskanal til avtalt pris. Dersom Leverandøren ikke utbedrer innen rimelig tid, har Kunden rett til å gjøre dekningskjøp av tilsvarende ytelse fra annen leveringskanal som følge av forsinkelsen, for Leverandørens kostnad.

8.2.3 Kundens rett til å kreve dagmulkt ved forsinkelse

Ved forsinket levering som ikke skyldes Kunden eller som ikke kan henføres under force majeure, kan Kunden kreve inn dagmulkt (konvensjonalbot) uten dokumentasjon av tap ved forsinkelsen. Dagmulkten skal utgjøre 1 % eller NOK 3000 (satsen som blir den totalt høyeste for Kunden skal benyttes) pr arbeidsdag etter avtalt leveringstid, regnet fra den avtalte pris som knytter seg til den totale leveransen som på grunn av den forsinkede ytelse ikke kan tas i bruk som forutsatt. Med pris forstås i denne sammenheng grunnpris med alle avtalte tillegg og fradrag.

8.2.4 Kundens rett til å kreve erstatning ved forsinkelse

Kunden har krav på erstatning for det direkte tapet Kunden lider som følge av forsinkelsen.

Kunden har i tillegg krav på erstatning for det indirekte tapet Kunden lider som følge av forsinkelsen, dersom forsinkelsen skyldes uaktsomhet fra Leverandørens side. Påløpt dagmulkt kommer ikke til fradrag ved utmåling av erstatningen.

8.2.5 Kundens rett til å heve ved forsinkelse

Kunden kan heve avtalen helt eller delvis med øyeblikkelig virkning, dersom forsinkelsen utgjør et vesentlig mislighold knyttet til den delen av avtalen som heves.

Som vesentlig mislighold skal alltid regnes forsinkelse som innebærer at Kundens formål med kjøpet ikke innfris.

Dersom Kunden er berettiget til maksimal dagmulkt, kan Kunden uansett heve avtalen for den del av forpliktelsen som er forsinket og eventuelt de deler av leveransen som ikke kan tas i bruk som forutsatt som følge av forsinkelsen.

8.3 Kundens rettigheter ved mangler

8.3.1 Mangel

Det foreligger en mangel dersom ytelsen ikke er i samsvar med de formål og/eller ikke innehar de krav som følger av avtalen, og dette ikke skyldes forhold på Kundens side eller forhold Kunden har risikoen for, herunder force majeure. Tilsvarende gjelder for Leverandørens andre forpliktelser etter avtalen.

8.3.2 Kundens plikt til å reklamere ved mangler

Kunden plikter å gi Leverandøren melding om mangelen innen rimelig tid etter at Kunden oppdaget eller burde ha oppdaget den. Kunden må uansett reklamere innen to år etter avslutningen av oppdraget. For leveranser som ved vanlig bruk er ment å vare vesentlig lengre, er fristen for å reklamere fem år. Det gjelder ingen reklamasjonsfrist dersom Leverandøren har opptrådt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro. For deler som på grunn av mangel er utbedret løper ny reklamasjonsperiode fra mangelen er utbedret. For deler som på grunn av mangelen ikke kunne brukes som forutsatt, forlenges reklamasjonsperioden med tiden fra Leverandøren ble varslet om mangelen og til mangelen er utbedret.

8.3.3 Kundens rett til å få mangler utbedret

Kunden har rett til å få mangler utbedret ved retting. Retting skal skje innen rimelig tid etter at Kunden har reklamert over mangelen og Leverandøren er gitt mulighet for å rette. Retting skjer for Leverandørens regning og risiko.

8.3.4 Leverandørens rett til utbedring av mangler

Leverandøren kan kreve å utbedre mangler ved retting, når dette kan skje uten vesentlig ulempe for Kunden og uten risiko for at Kunden ikke får dekket sine utlegg av Leverandøren. Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende at han ikke har hatt anledning til å foreta utbedring, dersom Kunden har sørget for å få rettet mangelen og det etter forholdene ville være urimelig å kreve at han ventet på Leverandørens utbedring.

8.3.5 Kundens rett til å kreve erstatning ved mangler

Kunden har krav på erstatning for det direkte tapet Kunden lider som følge av mangelen.

Kunden har i tillegg krav på erstatning for det indirekte tapet Kunden lider som følge av mangelen, dersom mangelen skyldes uaktsomhet fra Leverandørens side. Dette inkluderer tap ved eventuelt driftsavbrudd, herunder utgifter og arbeid knyttet til feilretting og reparasjon, samt tap ved merarbeid forårsaket av mangelen.

Maksimal erstatning er begrenset til et beløp som tilsvarer den totale

Avtalesum/bestillingssum inklusiv mva. Denne begrensningen gjelder imidlertid ikke hvis Leverandøren eller noen han svarer for har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

8.3.6 Kundens rett til å kreve prisavslag og heving ved mangler

Dersom utbedring ikke er relevant, eller Leverandøren ikke krever å utbedre mangelen etter punkt 8.2.3, eller utbedring ikke blir foretatt innen rimelig tid, kan Kunden kreve prisavslag, eller helt eller delvis heve avtalen dersom det foreligger vesentlig mangel knyttet til den delen av avtalen som heves. Prisavslaget skal utregnes slik at forholdet mellom nedsatt og avtalt pris svarer til forholdet mellom leveransens verdi i mangelfull og avtalemessig stand ved avslutning av oppdraget.

8.3.7 Ved vesentlig mislighold fra Leverandørens side overfor en av de deltakende juridiske objektene som til sammen utgjør Kunden, så vil en heving av avtalen gjelde for samtlige juridiske objekter.

9. Force majeure

9.1 Med force majeure menes en hindring som skyldes en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor Partenes kontroll, som umuliggjør oppfyllelse av Partenes forpliktelser etter avtalen, forutsatt at Partene ikke burde ha unngått eller overvunnet hindringen eller virkningen av den, eller Partene ikke forutså eller burde ha forutsett hindringen ved avtaleinngåelsen.

9.2 Slik situasjon vil kunne være krig, opprør eller indre uroligheter, beslutning av offentlige myndighet, naturkatastrofe, avbrudd i den offentlige kraftforsyning eller i den alminnelige samferdsel, betydningsfull arbeidskonflikt eller brann, eller annen omstendighet av liknende karakter og inngripende betydning.

9.3 De forpliktelser som ikke kan oppfylles som følge av force majeure suspenderes og Partenes motytelser suspenderes i samme tidsrom.

9.4 I forbindelse med force majeure har Partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre for alle forhold som bør antas å være av betydning for den annen Part. Informasjonen skal gis uten ugrunnet opphold. I en slik ekstraordinær situasjon kan motparten bare gå fra avtalen dersom situasjonen varer eller vil antas å vare lenger enn 60 dager og da bare med 14 dagers varsel.

10. Faktura

10.1 Faktura skal sendes elektronisk og leveres med kvalitet og innhold i samsvar med det til enhver tid gjeldende offentlige EHF-formatet.

10.2 Faktura skal være i henhold til bokføringsforskriften § 5-1-1, og i tillegg inneholde Kundens bestillingsnummer, avtalenummer og navn på Kundens bestiller.

10.3 Faktura som mangler bestillingsnummer eller har andre vesentlige mangler vil uten forvarsel bli returnert til Leverandøren.

10.4 Betalingsfristen løper først fra det tidspunkt korrekt faktura er mottatt. Fakturagebyr og lignende aksepteres ikke.

11. Betaling

- 11.1 Innen rimelig tid etter mottak av faktura plikter Kunden å meddele eventuelle feil eller mangler ved faktura til Leverandøren.
- 11.2 Betaling skjer mot korrekt og godkjent faktura. Betalingsbetingelser er pr. 30 kalenderdager, målt fra mottak av korrekt faktura.
- 11.3 For betaling som ikke finner sted i rett tid, gjelder bestemmelsene i lov om renter ved forsinket betaling mv. av 17. desember 1976 med tilhørende forskrift.
- 11.4 Rente- eller purrefaktura aksepteres ikke dersom for sen betaling skyldes mangelfull pakkseddel, følgebrev, faktura eller kvalitetsavvik i leveransen.
- 11.5 Betaling innebærer ingen godkjennelse av leveransen.

12. Andre bestemmelser

12.1 Kvalitetssikring

- 12.1.1 Leverandøren skal ha et kvalitetssikringssystem som er innrettet slik at faktiske mangler, potensielle mangler og andre forhold som kan føre til utilfredsstillende kvalitet, blir oppdaget så tidlig som mulig.
- 12.1.2 Kunden har rett til å kontrollere alle forhold ved Leverandørens oppfyllelse av sine forpliktelser, slik som utvikling, konstruksjon og tilvirkning på alle trinn under avtalen. Dette gjelder også ethvert dokument eller nedtegnelse. Kunden skal gi Leverandøren varsel i rimelig tid før kontrollen gjennomføres.
- 12.1.3 Kundens rett til å kontrollere etter andre ledd, er uavhengig av på hvilket sted Leverandøren utfører sine forpliktelser etter avtalen.
- 12.1.4 Kundens kvalitetssikring fritar ikke Leverandøren for de forpliktelser han har påtatt seg i avtalen. Manglende utført kvalitetssikring medfører ingen reduksjon av Kundens rettigheter etter avtalen.

12.2 Samarbeidsforhold

12.2.1 Informasjon

Partene skal ha gjensidig åpenhet og ikke tilbakeholde informasjon som kan ha betydning for samarbeidsforholdet.

Leverandøren skal holde Kunden orientert om bruken av avtalen på en egnet måte, herunder omkostningsfritt utarbeide leveringsstatistikk for det enkelte sykehus/ institusjon og for alle mottakerne samlet. Statistikken skal inneholde opplysninger om levert mengde, forbruk i kroner og andre relevante opplysninger etter nærmere spesifisering.

12.2.2 Innsyn

Ved spesielle forhold betinger Kunden seg rett til innsyn i Leverandørens kontrollopplegg, regnskap og kalkyler, for å kunne verifisere krav til kvalitet og pris iht. avtalen.

12.2.3 Samarbeidsforhold, pantsettelse

Kunden aksepterer ikke salg eller pantsettelse av Leverandørens fordring til tredjepart uten at skriftlig tillatelse om dette er innhentet fra Kunden.

12.2.4 Samarbeidsforhold, sikkerhetsregler

Leverandørens personale er forpliktet til å rette seg etter de sikkerhetsregler som til enhver tid er gjeldende hos Kunden. Det er røykeforbud i alle bygg og eiendommer som eies eller disponeres av Kunden. Røykeforbudet gjelder inne- og utearealer.

12.2.5 Omdømmeløjalitet

Leverandøren skal ivareta Kundens interesser i gjennomføring av avtalen.

Leverandøren skal i avtaleperioden ikke utøve virksomhet som svekker Kundens omdømme. Partene skal heller ikke, i avtalens løpetid, omtale avtalens premisser eller innhold på et slikt vis at dette kan skade den annen Parts omdømme eller forhold til tredjeparter. Uenighet om avtalens innhold eller partenes plikter iht. denne, skal søkes løst ved forhandlinger.

Pasienter og andre kan ha andre forventninger til ytelsen enn det rammebetingelser og Avtalen fastsetter. Leverandøren skal ikke ta stilling til eller kommentere synspunkter eller misnøye fra pasienter eller andre som retter seg mot Kunden, men opplyse om at slike henvendelser skal rettes til Kundens kontaktperson i avtalen.

12.3 Immaterielle rettigheter

12.3.1 Leverandøren garanterer at Leverandørens ytelse ikke krenker tredjeparts eiendomsrettigheter, herunder immaterielle rettigheter som patent- eller opphavsrettigheter.

12.3.2 Kunden plikter å varsle Leverandøren omgående ved mottakelsen av slike krav. Dersom noen fremmer krav om at ytelsen krenker slike rettigheter, skal Leverandøren holde Kunden skadesløs for enhver kostnad.

12.3.3 Leverandøren plikter å fremskaffe den rettigheten som mangler, eventuelt sørge for at Kunden innen kort tid får disposisjonsrett over minst likeverdig ytelse, samt sikre Kunden mot eventuelle tap. Dersom en slik rettsmangel ikke kan avhjelpes og dette har vesentlig betydning for Kunden, skal dette anses som vesentlig mislighold av avtalen. Kunden kan tilbakeholde betaling til eventuelle spørsmål om rettslige mangler er avklart. Videre kan Kunden kreve ethvert tap som følge av den rettslige mangel erstattet.

12.3.4 Leverandøren skal holde Kunden skadesløs for ethvert krav som følge av krenkelse av patenter eller andre immaterielle rettigheter i forbindelse med oppfyllelse av avtalen.

12.3.5 Kunden skal holde Leverandøren skadesløs for et hvert krav som skyldes bruk av Kundens tegninger, spesifikasjoner eller lisenser.

12.3.6 Partene skal gjensidig varsle hverandre om krav vedrørende krenking av patenter eller andre immaterielle rettigheter ved fremstilling eller bruk av leveransen.

12.4 Taushetsplikt

12.4.1 Partene skal bevare taushet om, og forhindre at andre får adgang eller kjennskap til alle konfidensielle opplysninger og materiale de i forbindelse med denne avtale og gjennomføringen av den får kunnskap om. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til opplysninger om:

- 1) Drifts- eller forretningsmessige forhold som det kan være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde,
- 2) Noens personlige forhold.

12.4.2 Taushetsplikten gjelder Partenes ansatte og andre som handler på Partenes vegne i forbindelse med gjennomføringen av avtalen. Partene plikter å sørge for underskrift av eventuelle taushetserklæringer.

12.4.3 Partene skal bevare taushetsplikten også etter at avtaleforholdet er opphørt. Leverandøren forplikter seg til ikke å benytte Kunden som referanse, uten skriftlig samtykke fra Kunden.

12.4.4 Patenter og sikkerhetsbeskyttet informasjon

Dersom Leverandøren ønsker å søke om patent som inneholder sikkerhetsbeskyttet informasjon, skal Leverandøren fremlegge søknaden for Kunden for skriftlig godkjenning før patentsøknaden innleveres. Kunden kan nekte godkjenning uten begrunnelse.

12.4.5 Bruk av kodifiseringsdokumentasjon

Kunden har rett til å bruke dokumentasjon, som overleveres i forbindelse med kodifisering, til utdanning, bruk, vedlikehold og reparasjon. Kunden har rett til å kopiere dokumentasjon til eget bruk.

12.5 Rettigheter til og merking av materiell som overlates til Leverandøren

12.5.1 Rettigheter til materiell som Kunden overlater til Leverandøren

Kunden beholder eiendomsrett og alle andre rettigheter til alt materiell som Kunden overlater til Leverandøren i forbindelse med gjennomføring av avtalen. Dette gjelder også eventuelt skrap og overskuddsmateriell som stammer fra dette materiellet.

12.5.2 Merking av Kundens eiendom

Leverandøren skal merke Kundens eiendom som er i Leverandørens besittelse tydelig med «SSHF eiendom». Kundens eiendom skal oppbevares atskilt fra andre leveranser, annet materiell, og annet utstyr mv., slik at eiendommen lar seg identifisere.

12.6 Reklame

12.6.1 Leverandøren må innhente forhåndsgodkjennelse fra Kunden dersom Leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om avtalen. Kunden kan nekte godkjennelse uten begrunnelse.

13. Etikk, miljø og samfunnsansvar

13.1 Avtalevilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden

13.1.1 Leverandøren skal under hele avtaleperioden overholde punkt 13.2 nedenunder.

- 13.1.2 Avtalevilkårene bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter¹ med aktsomhetsvurderinger som metode. Aktsomhetsvurderinger er en internasjonalt anerkjent metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden².
- 13.1.3 Dersom Leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne avtalen, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.
- 13.2 Overholdelse av internasjonal konvensjoner og arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland
- 13.2.1 Ytelsene som leveres i denne avtalen skal være fremstilt under forhold som er i overensstemmelse med kravene angitt nedenfor. Kravene gjelder i Leverandørens egen virksomhet og i leverandørkjeden. Kravene omfatter:
- ILOs kjernekonvensjoner om tvangsarbeid, barnearbeid, diskriminering, fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger: nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182³.
 - Der hvor konvensjon 87 og 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.
 - FNs barnekonvensjon, artikkel 32⁴.

¹ https://www.ohchr.org/documents/publications/GuidingprinciplesBusinesshr_eN.pdf

² Avtalevilkåret er avgrenset til å omhandle menneske- og arbeidstakerrettigheter. Aktsomhetsvurderinger i avtalevilkåret er derfor avgrenset til å omhandle disse områdene. OECD har utarbeidet en veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Denne omhandler også andre tema, som blant annet miljø, antikorrupsjon og forbrukerinteresser. Les mer om aktsomhetsvurderinger her: <https://nettsteder.regjeringen.no/ansvarlignaringsliv2/files/2019/01/Aktsomhetsvurderinger-for-ansvarlig-n%C3%A6ringsliv-brosjyre.pdf>

³ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

⁴ <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>

- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland⁵. Av særlige relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

13.2.2 Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal høyeste standard alltid gjelde.

13.3 Sanksjoner

13.3.1 Ved brudd på punkt 13.2 eller om det foreligger mangler i dokumentasjonen, gjelder sanksjonsbestemmelser i kapittel 15 med de presiseringer som følger av punkt 13.3.2-13.3.6.

13.3.2 Oppdragsgiver kan kreve retting. Leverandøren skal rette brudd innen en tidsfrist satt av Oppdragsgiver. Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan bruddene skal rettes. Tiltakene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges innen fire uker, med mindre Oppdragsgiver har satt en annen frist. Oppdragsgiver skal godkjenne tiltaksplanen, og dokumentasjon av rettelser.

13.3.3 Oppdragsgiver kan iverksette midlertidig stans i hele eller deler av leveransen når:

- Mangler ikke blir utbedret innen rimelig tid.
- Leverandøren ikke oppfyller kravet om å fremlegge tiltaksplan.
- Tiltaksplanen ikke blir overholdt.

13.3.4 Eventuelle erstatningskjøp hos en annen leverandør er ved midlertidig stans ikke å anse som avtalebrudd.

13.3.5 Oppdragsgiver kan kreve at Leverandøren bytter underleverandør: Ved vesentlige og gjentakende brudd eller hvis tiltaksplanen ikke blir overholdt. Dette skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver.

13.3.6 Oppdragsgiver kan heve avtalen ved vesentlige eller gjentakende brudd.

13.4 Miljø

13.4.1 Leverandøren skal garantere at han i avtaleperioden oppfyller avtalens eventuelle miljøkrav og gjeldende miljølovgivning.

13.4.2 Leverandøren skal aktivt jobbe for å minske miljøbelastningen og redusere bruken av emballasje uten at det går utover eller skader produktene ved oppfyllelse av avtalen.

13.5 Krav om bruk av lærlinger

⁵ Her menes alle produksjonsland i leverandørkjeden der utvinning og produksjon av råvare og/eller komponent/halvfabrikata og/eller ferdigvare, inklusive distribusjon og transport, skjer.

- 13.5.1 Det er et krav at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet i tjenestekontrakter og kontrakter om bygg og anleggsarbeider.
- 13.5.2 Kravet kan oppfylles av Leverandøren eller en eller flere av hans underleverandører.
- 13.5.3 Utenlandske entreprenører kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingeordning i Norge eller tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.
- 13.5.4 Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, dokumentere at kravene er oppfylt. Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over antall timer utført av lærlinger. Timelister skal fremlegges på anmodning.
- 13.5.5 Kravet gjelder ikke dersom Leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom Leverandøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen.
- 13.5.6 Kunden må gjennomføre nødvendig kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes. Ved brudd på plikten skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Kunden fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager brudd på plikten, skal Leverandøren uten opphold opplyse Kunden om forholdene og rette forholdene innen den frist Kunden fastsetter. Dersom forholdene ikke kan rettes, kan Kunden be om prisavslag. Vesentlig mislighold som ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra Kunden, kan påberopes av Kunden som grunnlag for heving.

14. Oppfølging, kontaktpersoner og statistikk

- 14.1 Oppfølging av Avtalen: Partene skal dekke sine egne kostnader i forbindelse med reisevirksomhet og møter. Det skal holdes oppfølgingsmøter jevnlig, og begge parter kan be om oppfølgingsmøter.
- 14.2 Leverandøren er forpliktet til å stille med nødvendig personell med tilstrekkelig fullmakter for møter med Kunden.
Partene skal gjensidig informere hverandre om alle forhold som kan ha betydning for betjening av Kunden eller Avtalen som sådan.
- 14.3 Leverandøren skal utpeke både en formell avtaleforvalter og/eller en faglig kontaktperson. All kommunikasjon vedrørende denne avtale skal foregå gjennom de oppnevnte kontaktpersoner.
- 14.4 Kunden kan når som helst i avtaleperioden be om at det utnevnes en ny kontaktperson.

15. Heving eller oppsigelse av avtalen

- 15.1 Ved vesentlig mislighold kan avtalen heves med øyeblikkelig virkning.
- 15.2 Partenes ansvar og rettigheter blir midlertidig suspendert så lenge betingelsene for force majeure foreligger iht. avtalens kapittel 9.

- 15.3 Kunden kan si opp avtalen med minimum 3 måneders skriftlig varsel vederlagsfritt.
- 15.4 Ved heving og oppsigelse skal Kunden dekke følgende:
- For det som er levert, betales avtalt pris
 - For utført arbeid knyttet til leveranser som ikke er levert, betales en forholdsmessig andel av avtalt pris.
- 15.5 Der det er utført arbeid på leveranser som ikke er levert, og dette inngår i oppgjøret, skal resultatet av arbeidet leveres til Kunden når endelig oppgjør er fastsatt.
- 15.6 Dersom Leverandørens virksomhet åpnes for gjeldsforhandling, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende skal Leverandøren omgående skriftlig varsle Kunden om dette, og Kunden har rett til å heve avtalen med øyeblikkelig virkning.

16. Avtaleendringer eller -overdragelse

- 16.1 Avtalen kan bare endres ved at begge partene elektronisk signerer en formell endringsavtale.
- 16.2 Leverandøren kan ikke påberope seg uttalelser, handlinger eller unnlatelser fra Kundens side, herunder møtereferater og korrespondanse, som grunnlag for at avtalen er endret.
- 16.3 Partene kan ikke overføre noen rettigheter eller plikter iht. avtalen til tredje part, uten den andre parts skriftlige godkjenning.
- 16.4 Leverandøren er imidlertid forpliktet til å levere iht. avtalens hele løpetid. Dersom så ikke skjer er det å anse som mislighold og Leverandøren vil bli erstatningsansvarlig for manglende overholdelse.

17. Tvister, lovvalg og vernetting

- 17.1 Denne avtalen er regulert av norsk rett.
- 17.2 Dersom det oppstår tvister i forbindelse med Avtalen, skal saken søkes løst ved forhandlinger.
- 17.3 Fører forhandlinger ikke frem, skal saken avgjøres av de ordinære domstoler, med mindre partene blir enige om å bringe saken inn til avgjørelse ved voldgift. At en tvist er brakt inn til avgjørelse for domstol eller ved voldgift, fritar i seg selv ikke partene fra å oppfylle sine forpliktelser etter Avtalen.
- 17.4 Tvister skal løses ved det alminnelige vernetinget til Kunden som har gjort avropet tvisten knytter seg til.